

Spoštovani

Danes je za nas, ki smo se zbrali na tem nesrečnem kraju zelo lep dan. Petindvajset let je minilo od tistega usodnega trenutka, ko sta nas zapustila Miroslav Moljk In Anton Žakelj.

Lep dan pa je zato saj nam je po petindvajsetih letih uspelo dostojno obeležiti kraj spomina. Kraj na katerem se bomo še naprej vsako leto srečevali.

Danes je vesel dan. Zato ne bomo iskali in z prstom kazali na tiste, ki v preteklosti niso dobro opravili svojega dela, da je moralo preteči četrto stoletje za dostojni pomnik.

Treba pa je povedat nekaj o odnosu do svojcev umrlih v tem obdobju.

Že z samim dejstvom, da smo birokratsko omejili čas trajanja vojne je prineslo kup zapletov. Prvi zaplet je bil z statusnim priznanjem, da sta Anton Žakelj in Miroslav Moljk sploh priznana kot žrtev vojne. Kot, da smo dneve po končanih bojnih aktivnosti, samovoljno kot taborniki taborili in uživali v naravi tamle čez progo.

Po desetih letih so se morali starši pokojnih sami organizirati, da so takrat z pomočjo KS Naklo postavili spominsko ploščo spodaj ob cesti. Ta plošča ni imela sreče. Že prav kmalu je bila poškodovana. Tudi drugo in tretjo je doletela podobna usoda. V sem tem času pa so dobivali opozorila, da je potrebno ploščo odstraniti.

Pred tremi leti, ko smo v občini Logatec ustanovili odbor združenja za vrednote slovenske osamosvojitve. Smo si kot prioriteto zadali cilj, da uredimo primerno obeležje. Prej se je govorilo, da se išče primerno zemljišče. Mi zemljišča nismo iskali, ker je bilo preprosto tukaj. Spomnim se prvega srečanja z lastnico, ki nam je z veliko mero razumevanja dovolila v uporabo tudi ta prostor na katerem se danes nahajamo. Na njenem zemljišču malo višje od tukaj je tudi eno od morišč po koncu druge svetovne vojne, ki ga od takrat dalje urejamo. Iskrena zahvala gospe Nadi Hrovatin za njeno prijazno sodelovanje.

Gospa Nada nam je kasneje dala soglasje, da se uredi križišče in prostor za pomnik. Ko je bilo že dogovorjeno z izvajalcem in je z svojim bagrom že bil na mestu, se je stvar zapletla. Menda je zmanjkalo denarja za znake o delu na cesti. Izvajalec Treven gradnje d.o.o. nam je vseeno uredil prostor. Tudi njemu se iskreno zahvaljujemo saj smo lahko že v lanskem letu postavili drog in nanj slovesno dvignili zastavo.

Po tem, ko je bil prostor nekako pripravljen nam je priskočil na pomoč arhitekt gospod Milan Božič. Premlela sva kar nekaj idej, kako umestiti v prostor primerno vsebino. Drog z zastavo, ki je že stal in skala na kateri bo plošča, ki je prej stala ob cesti je bilo potrebno dodati še simbol, ki slovenski narod zaznamuje že več kot tisoč petsto let. Znano je, da umetnik lahko ustvarja le če ima pri tem popolno svobodo zato smo se poskušali čim bolj držati ob strani. Na voljo nismo imeli velikih denarnih sredstev. Milan pa je pri tem znal izkoristiti materiale in znanje posameznikov pripravljenih svoj denar in čas darovati v spomin na tiste, ki se niso obotavljali klicu domovine in so zanj dali največ, kar lahko človek da. Kot vidimo danes mu je to zelo lepo uspelo.

Trikotnik sam po sebi simbol treh točk z črtami povezanih v celoto je bila osnova za prostor. Kot v svetem pismu Sveta trojica. Kot oče, mama in otrok, ki so ena družina. Simbol križa kot vera v Boga, plošča z napisom kot narod in zastava kot simbol naše domovine.

Posebna simbolika v prvem simbolu, ni križ kot navaden križ. Iz mrtvega vzklije življenje. Tako iz puste kamnite zemlje zraste cvet. Vsak cvet pa je cvet mladosti, ki je le predhodnik sadu, ki iz njega zraste. Ta sadež pa do svoje zrelosti prehodi dolgo pot preizkušenj in trpljenja. To ga oblikuje, kot viharik oblikujejo viharji. Sadež, ki dozori in umre, da vzklije novo življenje. Ta pot pa ni zmeraj taka. Kot simbol križa malo pred vrhom lahko vidimo kot križišče tukaj pred nami. Nad križem pa je simetrično nenatančno, poševno odrezan viharik. Simbol nenadnega konca. Konca ki ne dovoli mlademu plodu, dozoreti in ustvariti novo življenje.

Zato se vrnemo nazaj na križ. Križ upanja, ki daje življenje. To novo življenje, ki je vzkliko pa je naša samostojna Slovenija.

Ponosni na ta čudovit kraj pod Triglavom se bomo spominjali vseh, ki so umrli za domovino. Da umrli so. Niso padli. Kajti pade lahko predmet, pade drevo, tudi človek se spotakne in pade, pade z kolesom ali kako drugače. Navadno se pobere in gre naprej. Ko pa človek umre pa je zgodba povsem drugačna.

Še enkrat hvala vsem, ki ste nam pomagali in vsem, ki ste danes prišli in se poklonili Miroslavu in Antonu.

Hvala.